

3. Публічне управління та адміністрування у розвитку соціально-економічних систем.

ХАРЧЕНКО Тетяна, к.е.н., старший викладач кафедри публічного управління та адміністрування, Сумський національний аграрний університет

КИРИЧЕНКО Євгеній, магістрант кафедри публічного управління та адміністрування, Сумський національний аграрний університет

KHARCHENKO Tetyana, PhD (Economics), Senior Lecture of the Department of public management and administration, Sumy National Agrarian University

KIRICHENKO Evgeniy, master student of the Department of public management and administration, Sumy National Agrarian University

РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ НА РІВНІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

IMPLEMENTATION OF THE STATE POLICY OF THE EDUCATION DEVELOPMENT AT THE LEVEL OF THE TERRITORIAL COMMUNITY

Забезпечення розвитку якості освіти є одним із ключових напрямів реалізації державної політики України. На сьогодні, розвиток освіти є, в першу чергу, сферою відповідальності територіальних громад, саме тому формування оптимального вектору розвитку галузі є вкрай актуальним для сфери публічного управління в умовах проведення адміністративно-територіальної реформи та розширення повноважень органів місцевого самоврядування. Окремо слід зауважити, що досить гостро стоїть питання щодо фінансового забезпечення належного функціонування закладів освіти, адже за I півріччя 2021 р., в

середньому по Україні, видатки галузі освіти в структурі місцевого бюджету склали 60,8%.

Для визначення оптимальних шляхів розвитку освіти в територіальних громадах, громадською організацією Центр «Доброчин» було проведено оцінку стану функціонування освітньої мережі в територіальних громадах Чернігівської, Волинської, Херсонської, Одеської та Луганської областей. За результатами дослідження визначено наступні тенденції щодо фінансового забезпечення галузі освіти в територіальних громадах: частка витрат на освіту в структурі місцевого бюджету громад складає від 47,5% до 61,4%; витрати на 1 учня коливаються в межах 18-61 тис. гривень/рік; значна частка видатків місцевого бюджету спрямовується на утримання закладів освіти [1].

В рамках реалізації зазначеного проєкту, окремо було досліджено стан функціонування закладів освіти та визначено перелік проблемних питань, у складі яких, найбільш вагомими є: низький рівень наповнюваності шкіл на сільських територіях (від 20,0% до 40,0%); незадовільний стан доріг, що обмежує можливості до підвезення учнів до опорних шкіл; мало комплектність класів; низька частка використання сучасних методів навчання; значна варіаційна розбіжність між результатами зовнішнього незалежного оцінювання учнів закладів освіти міст та сільських населених пунктів. Отримані результати в цілому підтверджують коло загальнонаціональних проблемних питань щодо забезпечення надання якісних освітніх послуг на території громад.

Враховуючи сучасний стан надання освітніх послуг, було визначено ключові напрями реалізації державної політики щодо розвитку освіти на рівні територіальних громад, котрі орієнтовані на забезпечення доступності дошкільної освіти, розвиток позашкільної освіти та реалізацію Концепції нової української школи. В рамках реалізації стратегічних орієнтирів розвитку дошкільної освіти передбачено розширення кількості дошкільних закладів, створення умов до безперешкодного доступу до закладів дошкільної освіти та якісного інклюзивного освітнього простору. Позашкільній освіті відведена ключова роль в частині розширення можливостей до саморозвитку дітей та

підлітків, усвідомлення власної громадської позиції в суспільстві, розкриття особистого потенціалу, набуття нових цікавих вмінь та навичок.

До складу ключових завдань реалізації Концепції нової української школи передбачено формування сучасної науково-методологічної бази орієнтованої на розвиток предметного викладання та особистісних компетентностей; впровадження системи мотивації учителів, творчо й професійно розвинених; розширення автономії закладів освіти; формування партнерської взаємодії вчителів, батьків та учнів; реалізація дитиноцентрованого підходу; розбудова опорних закладів та оптимізація освітньої мережі.

Окреслені напрями визначають важливість забезпечення ефективної співпраці між державною владою, представниками органів місцевого самоврядування, фахівцями освітнього середовища, учнями та їх батьками в питаннях формування якісного освітнього середовища на рівні територіальних громадах. Крім того важливим є збереження започаткованих ініціатив щодо розбудови інклюзивного освітнього простору. Також, враховуючи зміну управлінських підходів, першочерговим завданням реалізації державної політики є досягнення взаємоузгодженості між стратегічними напрямами розвитку якості освіти на рівні держави, регіону та громад, що вказує на важливість успішної імплементації на місцевому рівні започаткованих на національному рівні ініціатив.

Література:

1. Як проходить реформування освіти на місцевому рівні URL: <https://www.prostir.ua/?news=yak-prohodyt-reformuvannya-osvity-na-mistsevomu-rivni>. Дата звернення 28.10.2021 р.